

מזכיר מועצת פועלי חיפה יוסף אלמוגי
...לאגרוף

משמשים סוס לפרש המשתדל לרכב למחוז חפצו מלבד חייל אחד, שהתגרה בהמון בקריאות ביניים ("באיזו ממשלה אתם לוחמים?"), ליו אנשי מסא"י את ההפגנה בשקט, שמחים לפיקחות המשטרה שגם נעה מלסק סנסציות לעיתונים. כשהתפורה ההפגנה בכיכר דיזנגוף ליגל עסקן מפא"י: "מהפכה זו הסתיימה ככל מהפכה של מפ"ם — ליד קפה כסית."

מוצא מן הבזק

על אף דבריהם הצמאים לדם של שני הצדדים, הר גישו שניהם שהרחיקו לכת, חיפשו לשוא מוצא כלשהו.

אנשי השלטון ידעו שנכנסו לבזק, שכל יום נוסף של מאבק מוסיף מאות אזהדים למחנה מפ"ם, שמהר מות הדמים שמשנה תקדים מסוכן מאד לעתיד השלטון. הם זכרו כיצד התחילו ההפגנות נגד האנצ' לים — וגם כיצד נסתיימו. מאחורי הקלעים ניסו המתונים להשפיע על הקיצוניים, שבראשם עמד, כת מיד, ראש הממשלה. יוסף שפרינצק, הנשיא בפועל, גילה נכונות לתוך, הזמין אליו את אייק וכמה ימאים אחרים. אולם כשהופיעו אלה במשרדו של שפרינצק, בקומה השלישית של מלון סורימו בתל-אביב, הודיע להם מזכיר הנשיא בפועל שאין הוא יכול לקבלם. כשם ששר החבורה ערק מתפקידו מחשש פן יריגו את הוועד הפועל, כך יותר הנשיא בפועל על מאמציו לחיות מחשש פן יעורר את חמתו של ראש מפלגתו. ריבונות המדינה, הגורם היחיד שהיה מסוגל לתקוע יתד בגלגלי המכונה שהדרדרה למדרון, ויתרה על תפקידה.

גם בקרב הימאים נשמעו נימות מתונות, בעיקר בהשפעת אייק. אולם המינימום של הימאים היה מעל למקסימום של יריביהם: החזרת כל הימאים לעבודה. במצב רוח קודר ישבו אייק וחבריו, סיכסו עצה לאיזה מקצוע אורחי יוכלו לעבור, בדקו את הצירופים שה ביאו לעצמם מחוץ-לארץ והקימום ביד-אליהו. אמר אייק: "לפחות יהיה לי איפה לישון." כשינסו לנחמו שיחזירוהו לים, הוסיף בשקט: "לעולם לא אחזור לים כל עוד נימרוד (אשל) נמצא ביבשה."

עצרת הפגנה ליד תחנת הרכבת בחיפה

...מעל למקסימום

אנו נשאר על החוף. אנו נשאר כמצפון חי של המדינה. קשה להעלות עוד על הדעת, שאנו נדרוך על היבשה, לא נפליג עוד בימים. אבל אנו נעשה זאת. יהיה דגל ישראל כדגל פנמה, ישרתו באניות ישראל איטלקים ויוונים וחלאת המין האנושי. זהו רק צעד ראשון. יבוא יום וזרים יפליגו באניותינו, זרים יעבדו בבתי-החרושת שלנו, ואולי גם זרים יגנו על חיינו. ואנו, אנו נחיה מחבילות אמריקאיות!"

בעוד ששאר הנואמים אמרו את דברם, מכים באגרוף פיהם כמשה סנה ("דם נשפך בחיפה! יהיה דין ויהיה דין!") או חובקים את המיקרופון כישראל בריהודה (שהתלונן על השימוש במשטרה "קולוניאלית" נגד הימאים, טענה מזורה במקצת בפי דובר מפלגת המ"ח זיקה בכנסת חברים "קולוניאליים", התאספה קבוצה קטנה של פעילי ימאים, פנלמחאים, אנשי הציבורות וסחם חברים מאחורי הכמה, החליפו בדיחות ("הית' לף חושי עורו, נמיר אמרתיו?"), דנו בהמשך המ"ח בק. היתה דעה שמגיות הימאים עולות, שקלף מכריע נוסף יושלך על השולחן שעה שיעלה בידי אייק ללכד את כל הקצינים ורבי-החובלים מאחורי השוטב תים. אולם מצב הרוח לא היה מרומם. לא נראה מוצא מן המאבק, אלא מאבק נוסף.

מי הורס את הדימוקרטיה?

והמאבק נמשך למחרת היום. שדה המערכה: אולם אוהל והרחוב שלפניו, רטוב מן הגשם השוטף. כל שוטרי מחוז תל-אביב, על כל אנשיו, הוזעקו להגן על אסיפת הסברה של מפא"י. אחרי השתמטויות מרובות, נתקבצו למטרה זו כ-100 לובשי מדים.

באולם ישבו חברי המפלגה, כמעט כולם מעל לגיל ארבעים. פה ושם נראו פנים צעירים. היו אלה פני אותם צעירים שבאו במתכוון להפריע לדברי אויב הימאים מספר אחד, יוסף אלמוגי, שהיה צריך להופיע אך לא בא. חיש מהר נתברר שגם אנשים באים בימים יכולים להתלהב למכות ולמשפטי לניץ.

היום — גדיון בטאון מפא"י מיום 11.1.51
אלה

צורת האסיפה היתה חד-גונית. כעבור כל כמה משפטים צעק מישהו (או מישהי) מן הצעירים קריאת ביניים או שאלה מתגרה, שכניו וסדרני המפלגה עטו עליו, היכו בו (או בה) מכות נאמנות, מסרוהו לידי השוטרים, שהורידו בכוח את הצעיר המתנגד בכל אבר ריו קרוע-ביגדים וזבדו, אל חבריהם שבפתח, אשר העמיסו אותו על מכונית משטרה, שהיתה מוקפת המון צעירים קוראי בוז, שהתקיפו מדי פעם את השוטרים. בין התקפה להתקפה לחצו הצעירים על השוטרים בדברי מוסר, ניסו לשכנעם שהם עושים מלאכה בזוויה. רבים מן השוטרים לא הבינו את הדברים, בהיותם עולים חדשים. אולם איש מהם לא התלהב מעבודה זו, ורבים ניסו להצטדק שאלמלא הופיעו היו קונטים אותם. (במשטרה נפוץ הסיפור שאחד השוטרים, עולה חדש, נשלח לכבוש את האניה תל-אביב, ראה פתאום עומד מולו, במחנה השובות, אדם שהוביל אותו בשעתו באנית מעפילים. לפי הסיפור חזר השוטר לבסיס, נמנע מלהשתתף בפעולה.) גם השוטרים לא יכלו להתאפק, כשהותקפו. שוטר אחד, שהרים אלה כדי להכות בקהל, נעצר בידי בחורה שתפסה את היד האוחזת באלה המורמת, נשך את יד הבתורה. מכונית אפורה של המשטרה הניידת נשאה במקום, אחרי שגלגליה הובקעו בעזרת מסמרים. בה בשעה שבתחנת המשטרה ברחוב יהודה הלוי התקבצו צעירים שנסארו (16 צעירים בחדר הכלא ו-3 צעירות שנכלאו זמנית בחדר הטלפוניסטיה) והתחכחו ביניהם ויחוחים פוליטיים (כתריסר אנשי מפ"ם נגד קומוניסט אחד), נמשכה באולם ההסברה של דוברי מפא"י. הנואמים חזרו על הנקודות הידועות, כשמאר ארגוב משוה את הימאים לחיילים בחזית המסרבים להחשיך במלחמה (השוחאה לא הוגנת במקצת כלפי הימאים שהוציאו מקרבם את מיטב לוחמי הפורצים) ומכריו כי מאורעות חיפה הם התחלת תולדות הדימו

הירות הבזק סוקלו
כו על ראשי השוט

ית, ההמון, שרובו
ובאלות, תקף את
בפני התקפות אלות
זרים. כמה שוטרים
ת הגמל, המשמשת
לם בכל כוחו בול-

הגו טירב לסובב את
ביש כמתרס, סולק
ביצע את המלאכה
ווחם.

היו מוכנים לרצה
החולים, ניגש עולה
ה, שעמד כולו רועד
שאל: "מה עומ'
וראונים, כולו חיוור
בקול של רוצח:

באותו ערב אולם
מאות רבות, כמעט
מילאו את שורות
צופים לא היו מזה
יילים לשבת בשעה
'בצפון העיר. במשך
ציניים, ירד המסוה
הבעה שהוכירה מיים
פרט לימאים עצמם,
ל צלמה על ממונת
טרה אחת: לראות

הן! ויהי זה פרשה
שטנה נמנל לגמל, ודגל-
צי עברי לא יהיה, ואנו,